

Orbán to tentokrát prehnal. Slovensko nazval “odtrhnutým územím”, čím pobúril všetkých. Jeho faux pas prirovnala Matica slovenská ku škandálu so šálom s mapou Veľkého Uhorska. Pritom z historického pohľadu je Maďarsko odtrhnutým územím Slovenov, Slovanov!

- CZ24 News | 26. července 2023

MAĎARSKO/SLOVENSKO: Najprv šál, teraz čiapka? Maďarský premiér Viktor Orbán cez víkend kritizoval maďarskú menšinu na Slovensku, ktorá si nevie zabezpečiť zastúpenie v parlamente. Okrem toho spochybnil suverenitu Slovenska, čo považujú politici za neprijateľné. Orbán vyvolal medzinárodný škandál aj koncom novembra minulého roka, keď mal na sebe šál s Veľkým Uhorskom. Vtedajší premiér Eduard Heger mu preto daroval nový. Tentokrát má pre neho šiltovku.

Rezort diplomacie si v súvislosti s Orbánovými výroky predvolal maďarského veľvyslanca Csabu Balogha. Požiadal ho, aby premiérove slová vysvetlil.

Šéf diplomacie Wlachovský reaguje na Orbánove výroky

Kontroverzné slová

Kontroverzný výrok odznel na 32. letnej univerzite Maďarov v Rumunsku. Orbán to vyhlásil v odpovedi na otázky z obecnstva, ktoré zazneli po jeho prejave. Kritizoval maďarskú menšinu na Slovensku, ktorá napriek tomu, že tvorí zhruba desať percent obyvateľstva, nie je schopná zabezpečiť svoje zastúpenie v slovenskom parlamente.

Foto: SITA/AP, Denes Erdos

Maďarský premiér Viktor Orbán.

„Milí Maďari z Felvidéku, je to dosť absurdná situácia. Žije tam (na Slovensku, pozn. red.) pol milióna Maďarov. Nemôžeme povedať, že kvôli Slovákom sa nedokážeme zmobilizovať, aj keď iste aj oni robia rôzne špekulácie. To však je už súčasťou života,“ povedal Orbán.

Situáciu označil za slabý výkon, pokiaľ niekto chce niečo urobiť pre svoju vlasť v „odtrhnutých častiach krajiny“. Podľa jeho slov do veľkej miery nesú zodpovednosť v tejto otázke miestne komunity. „Ak chcú pre seba a národ niečo urobiť, musia sa vzchopiť a zabezpečiť svoje zastúpenie v zákonodarnom zbore,“ podčiarkol maďarský ministerský predseda.

Podľa politológa z Ekonomickej univerzity v Bratislave Radoslava Štefančíka Orbánove slová nevybočujú z jeho bežnej komunikácie smerom k jeho voličom. „Hoci v kontexte ruskej agresie a vyjadrení ruských vojnových zločincov smerom k Ukrajine vyznievajú jeho slová mimoriadne nevhodne. Orbán svojim útočným nacionalizmom mobilizuje vlastný elektorát, bez nacionalizmu by bol zrejme stratený,“ zhodnotil.

Veľvyslanec na koberčeku

Spochybnenie suverenity Slovenska vyvolalo okamžitú reakciu rezortu diplomacie na čele s povereným ministrom Miroslavom Wlachovským. Ministerstvo si v súvislosti s Orbánovými výrokmi v pondelok predvolal maďarského veľvyslanca Csabu Balogha. Prejav obsahoval podľa rezortu znepokojivé a neakceptovateľné vyjadrenia týkajúce sa Slovenskej republiky.

Generálny riaditeľ Sekcie pre európske záležitosti MZVEZ SR Tomáš Kozák v tejto súvislosti požiadal

maďarského veľvyslanca Balogha, aby vysvetlil výroky maďarského premiéra Orbána a tlmočil mu, že takéto vyjadrenia sú pre Slovensko absolútne neprijateľné.

„Spochybňovanie územnej integrity či suverenity Slovenska akýmkoľvek priamym alebo nepriamym spôsobom nebudeme tolerovať, rovnako tak ani zasahovanie do našich vnútorných záležitostí,“ zdôraznil. Kozák súčasne zopakoval, že máme záujem na budovaní normálnych susedských vzťahov s Maďarskom a chceme stavať na tom, čo nás spája a pozeráť sa do budúcnosti.

Minister Wlachovský dnes uviedol, že veľvyslancovi tlmočili „rozhorčenie a neprijateľnosť“ spomínaných výrokov. „Odmietame akékoľvek snahy, ktoré by spochybňovali usporiadanie vzťahov po prvej a druhej svetovej vojne. Československo a neskôr Slovenská republika či Maďarsko sú rovnakými nástupníckymi štátmi Rakúsko-Uhorska,“ povedal v reakcii vo videu Wlachovský.

„Od dnešného Maďarska teda nemohlo byť nič odtrhnuté. Takéto vyjadrenia idú nezmyselne proti dobrým susedským vzťahom a stabilite v našom regióne. Spochybňovanie územnej integrity či suverenity Slovenska kýmkoľvek je pre nás absolútne neprijateľné a nebudeme ho tolerovať,“ povedal šéf diplomacie.

Danko reaguje na Orbánove vyjadrenia

Wlachovský zároveň odmietol zasahovanie do vnútorných záležitostí Slovenska. „Máme záujem na budovaní konštruktívnych susedských vzťahov s Maďarskom a chceme stavať na tom, čo nás spája a pozeráť sa do budúcnosti. To som, mimochodom, tlmočil našim partnerom aj počas mojej nedávnej pracovnej návštevy Maďarska,“ dodal s tým, že podobné výroky rozhodne neprispievajú k budovaniu dobrých vzájomných vzťahov.

Politológ Štefančík považuje reakciu rezortu za správnu. „Takéto táraniny sa majú riešiť diplomatickou cestou a s chladnou hlavou, nie na sociálnych sieťach,“ uviedol. „Slovensko sa voči Orbánovým nezmyslom ohradilo tak, ako to urobili Rumuni. Nemali by sme ale komunikovať podobne hulvátsky, ako to robí Orbán. Treba ukázať svetu, že v tomto spore je Slovensko na tej civilizovanejšej strane,“ dodal Štefančík.

Viktor, mám pre teba šiltovku!

Líder Demokratov Eduard Heger v reakcii poukázal aj na medzinárodný škandál, ktorý Orbán vyvolal minulý rok v novembri. Niekoľko dní pred samitom V4 v Košiciach vyvolal Orbán napätie šálom, na ktorom bolo vyobrazené Veľké Uhorsko. Heger mu vtedy daroval nový šál s tým, že zrejme má na sebe starý.

„Viktor, vidím, že si v lete odložil šál. Mám pre teba šiltovku! Slovensko nie je odtrhnuté územie! Viktor, je neprípustné, aby si sa takto vyjadroval o Slovensku,“ napísal Heger. Líder SASKY Richard Sulík označil Orbánove výroky za neprijateľné. SASKA považuje za správne, že si rezort diplomacie predvolal maďarského veľvyslanca. „Je neprijateľné, aby náš južný sused akýmkoľvek spôsobom spochybňoval suverenitu a územnú celistvosť Slovenskej republiky,“ uviedol.

„Slová Viktora Orbána sú ešte vážnejšie, keďže Rusko už druhý rok vedie agresívnu vojnu na Ukrajine. Orbánov výrok totiž znie ako odkaz Slovákom, že odtrhnuté územie si môžu Maďari kedykoľvek zobrať, a to dokonca s dodatkom, že Viktor Orbán je priateľom Vladimira Putina. Takáto rétorika je skutočne cez čiaru,“ zdôraznil.

Progresívne Slovensko (PS) v reakcii uviedlo, že Viktor Orbán a Robert Fico sa potrebujú a Orbánove výroky považujú za neprípustné a škandalózne. „Zahráva sa s ohňom nacionalizmu a revizionizmu, ktorý v Európe už napáchal tolko tragédií,“ uviedol líder PS Michal Šimečka a kroky rezortu považuje za správne.

„Orbán si však takéto provokácie môže dovoliť aj vďaka tomu, že antisystémoví politici po celej Európe mu nadbiehajú ako svojmu šampiónovi. Presne ako Robert Fico. Orbán je jeho vzorom – svojou autoritárskou vládou, potláčaním médií a občianskej spoločnosti, sabotovaním jednoty v EÚ a NATO.“ napísal.

Šéf Smeru Robert Fico Orbána podľa Šimečku kritizuje len preto, aby si kopol do úradníckej vlády. „Aj o tomto budú septembrové voľby. Či v Európe získajú prevahu politici ako Fico a Orbán, alebo ľudia s čistým štítom, ktorým ide o demokratickú budúcnosť nášho kontinentu,“ dodal. Líder OĽaNO Igor Matovič ani líder hnutia Sme rodina sa k jeho výrokom zatiaľ nevyjadrili.

Hlas odsudzuje ostro, Smer jemne

Fico v reakcii odmietol, že Slovensko je odtrhnuté územie a voči Orbánovým výrokom sa ohradil. „Maďarského premiéra Orbána rešpektujem ako suverénneho politika tvrdo obhajujúceho národné záujmy Maďarska. Máme rovnaké názory na význam V4, na životnú dôležitosť práva veta v EÚ, či na vojnu na Ukrajine,“ napísal v úvode.

Foto: TASR, Martin Baumann

Nezaradený poslanec Národnej rady SR Peter Pellegrini

„Keď som bol premiérom, podarilo sa nám spoločne konsolidovať komplikované slovensko-maďarské vzťahy, pretože sme boli obidvaja politicky silní. Orbán vie, že SR je dnes slabá ako nikdy, že ju tri

roky viedli a vedú amatéri bez vzťahu k vlastnej krajine. Ani tak však nemôžem súhlasiť s tým, aby označoval Slovensko ako „odtrhnuté územie“,“ uviedol.

„Slovensko potrebuje stabilnú, suverénnu a sebedovomú vládu. Volby 30. septembra budú aj o tom, či si podobný slovník voči Slovensku budú môcť zahraniční politici dovoľovať,“ dodal. Mimoparlamentný Hlas na čele s Petrom Pellegrinim vyjadrenia maďarského premiéra ostro odsúdil. Takáto rétorika je podľa strany neprijateľná a spochybňuje zvrchovanosť a územnú celistvosť Slovenskej republiky.

V kontexte rusko-ukrajinského konfliktu to vytvára nebezpečný precedens. „Vyjadrenia Viktora Orbána sú dôkazom, že Slovensko sa potáca v bezvládí celé tri roky a národnoštátny záujem nie je schopná brániť ani úradnícka vláda Ľudovíta Ódora. Parlamentné voľby dávajú šancu vytvoriť silnú a v zahraničí rešpektovanú vládu, ktorá svojou politikou obnoví rešpekt voči Slovensku aj na medzinárodnej scéne,“ skonštatoval Hlas.

Podľa lídra SNS Andreja Danko to Orbán svojimi výrokmi prehnal. „Verím, že to boli slová v emóciách. Hoci tak skúsenému politikovi by sa to nemalo stávať,“ podotkol. „Som presvedčený, že by Slovensko malo robiť reformy ako Maďarsko, ale hranice sú pre nás sväté a nemenné,“ povedal Danko.

Dodal, že Slovensko nesmie zabudnúť na obdobie maďarizácie či mnohé obete, ktoré bojovali za zvrchovanosť a suverenitu Slovenska. „Máme Slovenskú republiku a okolie do nás kope, pretože máme slabú vládu,“ skonštatoval. Danko sa pred rokovaniami so stranami, s ktorými nakoniec pôjde do volieb (Slovenský patriot, Život – NS, Národná koalícia, pozn. red.) vyjadril, že je jeho ambíciou vytvoriť národný blok po vzore Orbána.

Chce Orbán pomôcť strane Aliancia?

Aj Most-Híd odmietol výroky, ktoré medzi Maďarmi a Slovákmi, medzi Maďarskom a Slovenskom vyvolávajú napätie a nenávisť. „Preto sa ohradzujeme aj od posledných výrokov pána premiéra Orbána. Most-Híd aj v tejto otázke stojí na správnej strane. Na strane spolupráce a na strane rešpektu. Výroky Viktora Orbána vnímam ako pokus o nešťastné, a aj zbytočné zasahovanie do septembrových volieb na Slovensku, pravdepodobne s cieľom pomôcť strane Aliancia,“ uviedla v stanovisku za stranu Modrí, Most-Híd hovorkyňa Klára Magdeme.

„Aliancia na čele s Forróom a Berényim sa už pre politiku nenávisti rozhodli vtedy, keď na kandidátku pozvali politika Györgya Gyimesiho. Jeho kontroverzné vyjadrenia im asi nestačia, tak teraz takýmto spôsobom zvýšili obrátky,“ napísala hovorkyňa.

Podľa bývalého štátneho tajomníka a podpredsedu strany Konráda Rigóa v tom má Most-Híd jasno. „Pre nás sú hranice nemenné. Tí, ktorí to spochybňujú alebo nimi provokujú, chcú vyvolať napätie, pošťvať Slovákov proti Maďarom. Samozrejme v kampani je to pre mnohých veľká „pomoc“. Pre Smer, SNS, aj pre Alianciu. Ak by sa dohodli na tomto postupe s Orbánom, nevyzeralo by to inak,“ dodal.

Medvede sa vytratili, Orbán je pred voľbami dar z nebies

Čo sa týka reakcií politikov, podľa Štefančíka im nič iné, ako reagovať, pred voľbami neostáva. „Medvede sa na chvíľu stratili z hlavného politického diskurzu, takže ich bolo potrebné niečím nahradiť. A Orbán padol ako dar z nebies. Strach je totiž potrebné živiť až do volieb. Téma maďarskej politiky ako hrozba pre Slovensko fungovala celé deväťdesiate roky a vyzerá to tak, že nejaké rezíduá

tam ešte zostali. Našťastie, Maďari boli odvtedy viackrát vo vláde a väčšina príslušníkov maďarskej minority sa stala integráciou súčasťou našej spoločnosti," uviedol Štefančík.

Inak podľa neho nemôže reagovať ani Robert Fico, pre ktorého je Orbán jeho najväčším spojencom v prípade, že sa postaví na čelo štvrtej vlády. „Určite im je to teraz nepríjemné, pretože počítajú s podporou maďarskej vlády. Podobne nemiestne komunikuje aj Andrej Danko. Na jednej strane kritizuje Orbánov prejav, na strane druhej obdivuje štýl jeho vnútornej politiky, ktorá má ďaleko od štandardných princípov liberálnej demokracie. Ak má ale niekto obdivuje politiku Viktora Orbána, sám sa stáva pred Slovensko hrozbou," dodal.

Protestuje aj Matica slovenská

Matica slovenská protestuje proti Orbánovým vyjadreniam a aj podľa nich je spochybňovanie suverenity Slovenska absolútne neprípustné. Súhlasí s potrebou dobrých a priateľských vzťahov so susednou krajinou, no bez iredenty a revizionizmu. „Slovenská republika nie je a nikdy nebola odtrhnutou časťou súčasného Maďarska. Šírenie politických anachronizmov dávno zaniknutého Veľkého Uhorska popiera akékoľvek maďarské vyjadrenia o úprimných a priateľských vzťahov medzi Maďarskom a Slovenskom, čo umocňuje aj fakt, že minulý rok sa Viktor Orbán objavil na futbalovom zápase so šalom s mapou Veľkého Uhorska," skonštatovalo vedenie Matice Slovenskej.

Matica označila za zarážajúce, že takéto priame i nepriame odkazy na Veľké Uhorsko sa dejú v roku, keď si pripomíname 30. výročie vzniku SR, 105. výročie vzniku Československa a 160. výročie vzniku Matice. „Matica bola hlavnou prekážkou maďarizátorov pri ich snahe vybudovať v Uhorsku jediný maďarský národ bez ostatných národov a národností," podotkla inštitúcia. Pripomenula prenasledovanie i represie voči slovenským národovcom.

„Slovensko nesmie nikdy zabudnúť na obdobie násilnej maďarizácie, ktoré si vyžiadalo mnohé obete, ktoré bojovali za zvrchovanosť a suverenitu Slovenska. Netreba ani zabúdať, že v posledných sto rokov došlo k asimilácii takmer pol milióna Slovákov na území Maďarska," dodala Matica. Pod stanovisko inštitúcie sa podpísal predseda Matice slovenskej Marián Gešper, správca Matice Maroš Smolec a predsedníctvo Matice.

ZDROJ: Pravda, SITA